

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

**вступних випробувань
на 2024 рік**

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за 014 Середня освіта ОПП «Середня освіта. Мова і література (англійська)»

Програма вступних випробувань на 2024 рік для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (англійська). Київ : МДУ, 2024. 10 с.

Укладачі: О. П. Бодик, канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри англійської філології,
М. Г. Стьопін, старший викладач кафедри англійської філології

Рецензенти: Педченко О. В., канд. філол. наук, завідувач кафедри прикладної лінгвістики,
Пирлік Н.В., канд. філол. наук, доцент, декан факультету іноземних мов

Програма затверджена на засіданні кафедри англійської філології

Протокол № 7 від 20 лютого 2024 р.

ЗМІСТ

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА. МОВА І ЛІТЕРАТУРА (АНГЛІЙСЬКА) ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ СПЕЦІАЛЬНИМИ УМОВАМИ ВСТУПУ	4
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	7

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА. МОВА І ЛІТЕРАТУРА (АНГЛІЙСЬКА) ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ СПЕЦІАЛЬНИМИ УМОВАМИ ВСТУПУ

Пояснювальна записка

Формою вступних випробувань здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) є фаховий екзамен у письмовій формі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо та навчального порталу Moodle МДУ протягом 2 годин.

Загальні вимоги до вступників:

- наявність ступеня бакалавра, магістра або диплома спеціаліста;
- певний рівень результатів студентської наукової підготовки, яка підтверджується нагородами та участю в конференціях, друкованими роботами, оцінкою стажування за кордоном тощо;
- певний рівень іноземних мов.

На підставі представлених документів формується рейтинг вступників на ОС «Магістр», на підстав якого вступники проходять конкурсний відбір.

Питання складені у відповідності з програмами наступних дисциплін:

Практичний курс основної іноземної мови (англійська)

Ділова англійська мова

Методика викладання основної іноземної мови

Методика викладання ОІМ у ЗСО

Історія зарубіжної літератури.

Методика викладання зарубіжної літератури в школі

Сучасна література країн, мова яких вивчається

Тестові завдання при вступі на ОС Магістр передбачають:		
<i>I блок</i> Історія зарубіжної літератури	0 – 60	- Десять тестових завдань закритого типу з однією правильною відповіддю з чотирьох можливих, кожне з яких оцінюється у 3 бали (країни, прізвища, назви). - Десять тестових завдань на встановлення відповідності, кожне з яких оцінюється у 3 бали.
<i>II блок</i> Методика навчання іноземних мов	0 – 50	Двадцять п'ять тестових завдань, закритого типу з однією правильною відповіддю з трьох можливих, кожне з яких оцінюється у 2 бали.
<i>III блок</i> Практичний курс основної іноземної мови (англійська)	0 – 55	<i>Комплексний лексико-граматичний тест</i> -10 тестових завдань з необхідністю трансформувати словоформу, кожна з яких оцінюється в 2 бали. -15 завдань на заповнення пропусків у тексті, кожне з яких оцінюється у 2 бали. -П'ять питань на визначення істинності твердження, кожне з яких оцінюється у 1 бал.
<i>IV блок</i> Ділова англійська мова	0 – 35	Реферування україномовного науково-педагогічного тексту обсягом до 800 слів. Визначення ключових слів.

Типові завдання, що виносяться на іспит

Завдання I блоку

Виконання завдань комплексного тесту з історії зарубіжної літератури.

Теорія та історія зарубіжної літератури. Література країни, мова якої вивчається. Давньогрецька література. Давньоримська література. Загальна характеристика літератури Середньовіччя. Література Відродження. Просвітництво – головна лінія розвитку європейської культури XVIII століття. Західноєвропейська література XIX ст. Розвиток романтизму. Література країн, мова яких вивчається.

Завдання II блоку

Виконання завдань комплексного тесту з методики навчання іноземних мов.

Методика викладання основної іноземної мови (англійської). Базові категорії методики. Історія розвитку вчення про методи навчання іноземній мові. Технологія формування мовної компетенції учнів. Технологія навчання граматиці. Формування лексичної компетенції. Формування фонетичної компетенції. Навчання звуків і інтонації англійської мови. Технологія формування мовленнєвої компетенції учнів. Етапи роботи над формуванням умінь і навичок сприйняття іноземної мови на слух. Технологія формування вмінь говоріння. Технологія навчання комунікативних видів мовленнєвої діяльності. Технологія навчання діалогічного мовлення. Читання як вид мовленнєвої діяльності і як мовленнєве вміння. Письмо як вид мовленнєвої діяльності і як мовленнєве вміння. Технологія навчання письму в процесі вивчення іноземної мови.

Завдання III блоку

Виконання завдань комплексного лексико-граматичного тесту з практичного курсу основної іноземної мови (англійська).

Практичний курс основної іноземної мови. Практична граматики. The word order. Morphology: The noun. The pronoun. The adjective. The numeral. The adverb. The article. The verb. Finite forms of the verb. The tense-aspect system of the English verb in the active voice. The preposition. The tense-aspect system in the passive voice. The sequence of tenses. Direct and indirect speech. Modal verbs. Non-finite forms of the verb: The infinitive. The gerund. The participle. Syntax. Communicative types of sentences. Simple sentences. Composite sentences. Different types of subordinate clauses.

Практичний курс основної іноземної мови. Практика усного та писемного мовлення.

1. Travel, entertainment, leisure, relaxing.
2. People, appearance, relations, friendship, happiness.
3. Art, painting, fine arts, going to the theatre, cinema.
4. Technology, computers, space travel, technology in everyday life.
5. Work, the workplace, ambitions, success, achievement, business, professions, money, economy.
6. Health, fitness, medicine, sport and exercise, healthy lifestyle.
7. Environmental protection, global warming.
8. Educational issues, school, university life, modern educational technologies.
9. Clothes, the fashion industry, image, the visual arts.
10. Shopping, trading, advertising.
11. Food, cooking, eating out.

Завдання IV блоку

Виконання завдань з практичного курсу ділової англійської мови. Реферування україномовного науково-педагогічного тексту обсягом до 800 слів. Визначення ключових слів.

1.3. Критерії оцінювання

Оцінювання фахового вступного іспиту здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Мінімальна кількість балів – 0. Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 130.

Шкала оцінювання

«незадовільно»	0 – 129	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«задовільно»	130 – 149	Вступник здатний до відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію. Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правила, визначення, поняття.. Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
«добре»	150 – 179	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії . Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності. Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
«відмінно»	180 – 200	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення. Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Практична граматика

1. Акмалдінова О.М., Будко Л.В., Фатеева С.П. Практична граматика англійської мови: навч. посібник. К.: НАУ, 2016. 148 с.
2. Верба Г.В., Верба Г. Г., Верба Л. Г. Довідник з граматики англійської мови (з вправами) : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2013. 432 с.
3. Граматика сучасної англійської мови : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів денної та заочної форм навчання / О. В. Гончарова, Є. Д. Коротенко, Т. З. Косовська, Н. І. Ковальова. Краматорськ ДДМА, 2014. 208 с.
4. Дубініна, Ольга Валеріївна. Практична граматики англійської мови = Practical Grammar of English [Текст] : навч. посіб. / О. В. Дубініна. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. - 216 с
5. Паращук В.Ю., Грицюк Л.Ф. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів старших курсів факультетів іноземних мов, спеціальність «англійська мова». 1-е видання. Вінниця: Нова Книга, 2012. 80 с.
6. Практична граматики англійської мови з вправами. Речення, іменники, прикметники, займенники, прислівник, категорія кількості, прийменник, система часу та способу дієслова/ Черноватий Л.М., Карабан В.І. Вінниця: Нова книга, 2016. 276 с.
7. Практична граматики англійської мови. Збірник тренувальних і контрольних вправ / Т.С. Розумна. Бердянськ : ФО-П Ткачук О.В., 2015. 197 с.
8. Тучина Н.В., Невська Ю.В., Сазонова Я.Ю., Жарковська І.В. A Way to Success: English Grammar for University Students. – Харків: Фоліо, 2015. - 191 с.
9. Хоменко Е.Г. Граматики англійської мови: Навч. посіб. К.: ЗнанняПрес, 2017. 174 с.
10. Sally Burgess. Jackie Newbrook. Judith Wilson. FCE Gold. Pearson Longman, 2017. 158 p.
11. Murphy Raymond. English Grammar in Use. Cambridge University Press, 2019. 350 p.
12. Simon Haines. Barbara Stewart. First Certificate Masterclass. OUP. Student's book, 2018. 191 p.
13. Swan M., Walter C. Oxford English Grammar Course Intermediate. Oxford University Press, 2019. 368 p.
14. Vince. M. Advanced Language Practice. Pearson Education Limited, 2014. 252 p.
15. Walter Elaine, Ellsworth Steve. Grammar practice. Longman, 2014. 168 p

Практика усного та писемного мовлення

1. J. Soars, L. Soars New Headway Advanced. Student's Book – 5th sediton. Oxford University Press, 2019 – 176 p.
2. J. Soars, L. Soars New Headway Advanced. Workbook – 5th sediton. Oxford University Press, 2019 – 96 p.
3. Craven M. Real Listening and Speaking 4 / M. Craven. – Cambridge University Press, 2008. – 114 p.
4. Falla T., A Davies P., Solutions: Advanced. Student's Book – 3rd edition. Oxford University Press, 2018. – 171 p.
5. Falla T., A Davies P., Solutions: Advanced. – 3rd edition. Oxford University Press, 2018. – 137p.
6. Harmer J., Lethaby C. Just Listening and Speaking Upper-Intermediate / T. Falla, A. P. Davies. – Marshall Cavendish Limited, 2005. – 90 p.
7. Vince Michael. Advanced Language Practice. 3rd edition. – MacMillan, 2009. – 344 p.
8. Evans V. Successful Writing Proficiency. – Express Publishing. – 2000. – 160 p.
9. Michael McCarthy, Felicity O'Dell. English Vocabulary in Use Advanced. Cambridge University Press, 2017 – 303 p.
10. Ruth Gairns, Stuart Redman. Oxford Word Skills Upper-Intermediate - Advanced / R. Gairns, S. Redman – Oxford University Press, 2020, 2-nd ed., 256 p.

Суспільно-політична термінологія

1. Dictionary of Politics and Government. Collin P.H. Third edition, Bloomsbury Publishing, 2004. Ї 289 p.
2. Chip Scanlan and Richard Craig. News Writing and Reporting: The Complete Guide for Today's Journalist. 2nd Edition. Oxford University Press. 2013 – 544 p.
3. Міжнародна термінологія у сфері міграції: українсько-англійський тлумачний словник /– К.: МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ З МІГРАЦІЇ, 2015. – 100 с.
4. Glossary on Migration 2nd ed. International Migration Law Series # 25. International Organization for Migration (IOM) – 2011. – 160 p.
5. The Dictionary of Media and Communication. Oxford University Press. Current Online Version: 2016. Режим доступу:
<https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780199568758.001.0001/acref-9780199568758>

Ділова мова

1. Oleg Tarnopolsky, Svitlana Kozhushko. Business Projects. Student's Book and Workbook. / O.Tarnopolsky, S.Kozhushko – Kiev: INKOS, 2002.- 280 p.
2. Oxford English for Careers, Oxford Press, 2011
3. Market Leader: Pre-Intermediate Business English course book/ [Cotton D., Falvey D., Kent S.] – Pearson Education Ltd., 2005. — 160 p.
4. Bill Mascull: Business Vocabulary in Use.Advanced. 2nd edition. - Cambridge University press, 2008- 168 p.
5. Leo Jones, Richard Alexander: New International Business English. Cambridge University press, 2011 -264 p.
6. Simon Sweeny: Communicating in Business English. 2nd edition. Cambridge University press, 2011 -129 p.
7. Business Vocabulary in Use. Advanced. Cambridge University press, 2017, 3rd Ed., 176 p.

Методика викладання іноземних мов

1. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов: Контроль у навчанні іноземної мови : навч. посібник / С. Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2008. – С. 72-91, 92-104.
2. Arends, R. (1997) Classroom Instruction and Management. The McGraw-Hill Company.
3. Benson, P. (2001) Teaching and Researching Autonomy in Language Learning. Pearson Education.
4. Bolitho, R. (1991) Place for Second Language Acquisition in Teacher Development and in Teacher Education Programmes. PUB DATE 91 NOTE 12 p.; In: Sadtono, Eugenius, Ed. Language Acquisition and the Second/Foreign Language Classroom. Anthology Series 28; see FL 021 883. PUB TYPE Reports Evaluative/Feasibility (142) Speeches /Conference Papers (150).
5. Bolitho, R. and B. Tomlinson (1995) Discover English. Oxford: Heinemann. 2nd edition.
6. British Council. Learn English. [online] Available from: <http://www.learnenglish.britishcouncil.org>. Accessed 28 Nov 2022.
7. Brown, H. D. (2000) Human Learning. Cognitive Variations in Language Learning. Personality Factors in Principles of Language Learning and Teaching. Longman. San Francisco State University.
8. Carter R. and M. McCarthy (2006) Cambridge Grammar of English. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Dummet, P. and D. Larsen-Freeman (2003) Teaching Languages: From Grammar to Gramming. Rowley, Mass.: Newbury House.
10. Ellis, R. (1994) The Study of Second Language Acquisition. Oxford University Press.
11. Gardner, R. (1985) Social Psychology and Second Language Learning: the role of attitudes and motivation. Edward Arnold Publishers. Krashen, S. D. (2002) Attitude and Aptitude in Second Language Acquisition and Learning in Principles and Practice in Second Language Acquisition. University of Southern California.

12. Gass, S. and L. Selinker (2008) *Second Language Acquisition: An Introductory Course*. Taylor & Francis e-Library.
13. Harmer, J. (2007) *How to Teach English: An Introduction to the Practice of English Language Teaching*. Harlow: Pearson Longman. 2nd edition.
14. Harmer, J. (2007) *Learners and Teachers. Theories, Methods and Techniques, Managing the Class in The Practice of English Language Teaching*. London: Pearson Longman.
15. Herschensohn, J. and M. Young-Scholten (2013) *The Cambridge Handbook of Second Language Acquisition*. Cambridge University Press.
16. Howatt, A.P.R. and H.G. Widdowson (2004) *A History of English Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press. 2nd edition.
17. Krashen, S. (1982) *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. University of Southern California.
18. Larsen-Freeman, D. and M. Anderson (2011) *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press
19. Lewis, M. (1997) *Implementing the Lexical Approach*. Hove: LTP.
20. Littlewood, W. (1981) *Communicative Language Teaching: An Introduction (Cambridge Language Teaching Library)*. Cambridge: Cambridge University Press
21. Loewen, Sh. (2013) *Introduction to Instructed Second Language Acquisition*. Taylor & Francis.
22. Nation, I.S.P. (2008) *Teaching Vocabulary: Strategies and Techniques*. Boston: Heinle Cengage Learning.
23. Nation, I.S.P. (2013) *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
24. Nunan, D. (1989) *Designing Tasks for the Communicative Classroom (Cambridge Language Teaching Library)*. Cambridge: Cambridge University Press.
25. Nunan, D. (2003) *Nine steps to learner autonomy*. [online] Available from: http://wwwtest.andrasprak.su.se/polopoly_fs/1.84007.1333707257!/menu/standard/file/2003_11_Nunan_eng.pdf Accessed 28 Nov 2022.
26. Richards, J. C. and T.S. Rodgers (2001) *Approaches and Methods in Language Teaching (Cambridge Language Teaching Library)*. Cambridge: Cambridge University Press
27. Richardson, C. J. and C. Lockhart (1997) *Focus on the Learner in Reflective Teaching in Second Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.
28. Saville-Troike, M. (2006) *Introducing Second Language Acquisition*. Cambridge University Press.
29. Scharle, A. and A. Szabo (2000) *Learner Autonomy: a Guide to Developing Learner Responsibility*. Cambridge: Cambridge University Press.
30. Scrivener, J. (2012) *Classroom Management Techniques*. Cambridge: Cambridge University Press.
31. Swan, M. (2012) *Grammar* [online]. Oxford: Oxford University Press. Available from: <http://teach-grammar.com/wp-content/uploads/2012/07/swan.pdf> Accessed 28 Nov 2019.
32. Thornbury, S. (2002) *How to Teach Vocabulary*. Harlow: Longman.
33. Ur, P. (2012) *A course in English Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition.
34. Weaver, C. (1996) *Teaching Grammar in Context*. Portsmouth, NH: Heinemann.
35. Williams, M. and R. Burden (1998) *Psychology for Language Teachers*. Cambridge: Cambridge University Press.
36. Willis, D. and J. Willis (2007) *Doing Task-Based Teaching*. Oxford: Oxford University Press.

Історія зарубіжної літератури

1. Алхімія слова живого. Французький роман 1945-2000. – Навчальний посібник./ Автор-упорядник В.І. Фесенко.- К., 2005.
2. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.
3. Безруков А. В. Історія зарубіжної літератури: від античності до початку ХІХ ст.: навч. посіб. для студентів філол. спец. ЗВО. Дніпро : ФОП Касян-Шаїнський, 2021. 165 с

4. Білик Н.Д. Англійська література 18 ст. Становлення і розвиток роману. Харків, 2016.
5. Гаврило І.В., Рошко М.М., Славич Т.Я. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст.: Навчальний посібник з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Середня освіта. Мова і література (англійська/німецька/французька)» та «Філологія. Англійська/німецька/французька мова і література. Переклад». Ужгород : УжНУ, 2023. 117 с. Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/51202>
6. Гайданка Д.І., Рошко М.М. Сучасна англійська література Курс лекцій, 2023.
7. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]. 3-є видання. К.: Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
8. Данильчук О.М. Історія зарубіжної літератури XVII–XIX століть. Класицизм. Бароко. Просвітництво. Сентименталізм. Романтизм. Реалізм. Гельветика, 2020. 140 с.
9. Денисова Т.Н. Історія американської літератури XX ст.. – К.: Довіра, 2002.
10. Зарубіжна література: від античності до початку XIX ст.: історико-естетичний нарис : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / [рец.: Чирков О. С., Охріменко О. П. ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.».]. Київ : ВД «Києво-Могилян. акад.», 2013. 366 с.
11. Ковбасенко Ю. І. Зарубіжна література епохи Просвітництва : навчальний посібник. Київ: РВВ УАВЗЛ, 2016. 160 с.
12. Колошук Н.Г. Історія зарубіжної літератури XX століття: у 2 ч. Частина 1. Модерна доба: навчальний посібник для закладів вищої освіти. Київ: видавничий дім «Кондор», 2023. 520 с.
13. Колошук Н.Г. Історія зарубіжної літератури XX століття: у 2 ч. Частина 2. Після модерну: навчальний посібник для закладів вищої освіти. Київ: видавничий дім «Кондор», 2023. 432 с.
14. Ніколенко О.М., Мацапура В.І. Літературні епохи, напрями, течії. К.: Педагогічна преса, 2014. 228 с.
15. Ніколова О. О. Історія зарубіжної літератури (XVII, XVIII – I половини XIX ст.) : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія» освітньо-професійних програм «Переклад (англійський)», «Переклад (німецький)», «Переклад (французький)». Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 115 с.
16. Рошко М. Постмодернізм у зарубіжній літературі XX ст. – Ужгород: Ліра, 2011 р. – 51 с. 5. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.Н., Гричаник Н.І. Історія зарубіжної літератури. XX століття. Київ, - 2007. – 503 с.
17. Сучасна американська література: проблеми вивчення та викладання. – Миколаїв: Видавництво МГДУ ім. Петра Могили, 2002.
18. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. К.: ВД «КиєвоМогилянська академія», 2013. 368 с.
19. Alexander Michael. A History of English Literature-Palgrave Macmillan (2000)
20. Burges Anthony ENGLISH LITERATURE / A Survey for Students. – Longman, 2003.
21. Carter Ronald The History Of Literature In English Britain And Ireland – Routledge 1998
22. Carter Ronald and John McRae. The Penguin Guide to LITERATURE IN ENGLISH (Britain and Ireland. – Penguin English, 2001.
23. Chandler James The Cambridge History of English Romantic Literature (The New Cambridge History of English Literature) (2009)
24. Delaney Denis, Ciaran Ward, Caria Rho Fiorina. Fields of Vision: LITERATURE in the English language. – V. 2 (The Victorian Age; Early Twentieth Century and Modernism; The Conterporary Age. – Longman, 2005.
25. Peck John, Martin Coyle A Brief History of English Literature-Palgrave Macmillan (2002)
26. Peter B. High. An Outline of AMERICAN KITERATURE. – Longman, 1997.
27. Rozakis Laurie E., Ph.D., AMERICAN LITERATURE The complete idiot`s guide to. – Alpha books, 1999.
28. Sanders Andrew The Short Oxford History of English Literature-Oxford University Press, USA (2004)
29. The Northon anthology of AMERICAN LITERATURE. – Norton and company, 1989.
30. Thornley G.C., Gwyneth Roberts. An Outline of ENGLISH LITERATURE. – Longman, 2002.